

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався в 1986 р.

№ 18 (1631).

16 ТРАВНЯ 1986 РОКУ.

Виходить щотижня.

Ціна 2 коп.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

* Поступок, гідний радянських людей [Патріотичний почин співробітників відділу кадрів] — 1 стор.

* Професорсько - викладацький колектив університету веде творчий пошук нових шляхів удосконалення підготовки педагогічних кадрів. [Звіт про науково-методичну конференцію, в якій взяв участь віце-президент АПН СРСР, академік Ю. К. Бабанський]

— 2 — З стор.

* Розповідь про хороших людей. Молодь рівняється на комуністів.

— 4 стор.

Рішення ХХVII з'їзду КПРС — в життя!

ПРАВОФЛАНГОВІ

Переможці соціалістичного змагання за право підписати рапорт ХХVII з'їзду КПРС — студенти хімфаку.
Зліва направо: Д. Мац (IV курс), Г. Крусер (IV курс), О. Леус (III курс), Н. Ласовська (IV курс), Н. Байло (II курс), Н. Мисевська (II курс), К. Чередник (I курс), С. Мельников (I курс).
Фото П. Шнейдерова.

СИЛА НАШОГО БРАТЕРСТВА

У парткомі університету схвалено патріотичну ініціативу співробітниць відділу кадрів ОДУ, які запропонували зароблені протягом одного дня кошти переважати у фонд допомоги потерпілим внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Біда, яка сталася на Чорнобильській АЕС, болем відгукнулася в серцях всіх радянських людей. Не залишилися осіторонь і співробітники нашого університету. Говорить старший інспектор відділу кадрів ОДУ Евгенія Григорівна БАЧИНСЬКА:

— Більшість з нас не розбирається в тонкощах проекту чи атомного ректора. І, мабуть, ми не можемо повною мірою уясити, чим би ризикували наші люди в разі несприятливого розвитку подій. Проте, повідомлення про негайну евакуацію всіх жителів зони, що прилягає до Чорнобильської АЕС, всіх нас дуже схвилювало. Згадалася війна, тяжкі роки окупації і евакуації населення на схід. Тоді наш народ єднала одна біда. Почуття такої єдності відчуваємо ми зараз, коли щоранку уважно вслухаємося у повідомлення радіо. І всіх турбує одна думка: як там, у Чорнобилі?

Коли жінки нашого відділу почули, що з Києва і поселень, які спіктalo лиху, відправляють дітей в інші області республіки, у всіх нас чи не од-

ночасно виникло бажання чи-мось допомогти потерпілим. Мені здається, що тільки в нашій країні можливе таке співчуття, така готовність допомогти одне одному. Це не просто вияв людності, це щось значно більше. Те, що зробили сім'ї сусідів з потерпілими районами, які дали притулок евакуйованим, і є найяскравішим проявом нашого соціалістичного способу життя. Можливість допомогти державі, нашому урядові, якнайшвидше ліквідувати наслідки аварії переповнює нас почуттям особистої причетності до великої загальнонародної справи. І я впевнена, що кожен працівник університету, кожен викладач і студент поділяють наші думки і почуття, з готовністю підтримати ініціативу жінок нашого відділу.

Ми зв'язались по телефону з секретарем партійної організації АГЧ ОДУ Федором Дмитровичем ЛЬВОВИМ. Він сказав:

— Ініціатива співробітниць відділу кадрів сприймається як природний прояв найкращих рис, притаманних радянському

народові. І все ж мене як партійного секретаря порадувала висока громадянська свідомість наших жінок. Водночас хотів би сказати ось про що. Було б добре, якби західні писаки, які так безсороно брешуть про події у Чорнобилі, мали змогу зустрітися з нашими співробітниками. Ці жінки змогли б, я переконаний, пояснити їм, в чому сила радянського народу. У радошах і в горі ми живемо єдино, дружною сім'єю. І цю дружбу цементує наша ленінська партія.

М. УСПЕНОВ.

В комітеті комсомолу університету нам повідомили, що 197 студентів III і IV курсів істфаку, IV курсу філфаку і РГФ зараз з великим бажанням і почуттям особистої відповідальності працюють вожатими в 16 пionерських таборах Одеси та Іллічівська, куди прибули діти потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС.

Δ

Кошти, зібрані у фонд допомоги Прип'яті і Чорнобилі, можна передати на рахунок номер 904.

НА КОНКУРС «АЛЕН МАК»

Вони, як кажуть, вже сиділи на чемоданах. Отже, інтерв'ю довелося брати за декілька хвилин до відльоту у Варну. Керівник групи заступник секретаря комітету комсомолу з ідеологічної роботи Володимир Кравець з неприхованим задоволенням розповідає:

— Вперше представники студентської Одеси приймають участь у міжнародному конкурсі політичної пісні, який

по 17 травня проводиться у Варні.

Університетському ансамблю політичної пісні «Точка зору» пощастило: саме йому випала честь представляти Одесу і область. Згідно з програмою конкурсу, ансамбль повинен буде виконати п'ять пісень. Це пісні високого громадянськогозвучання, серед них є пісня сальвадорських партизан.

Залишається додати, що до

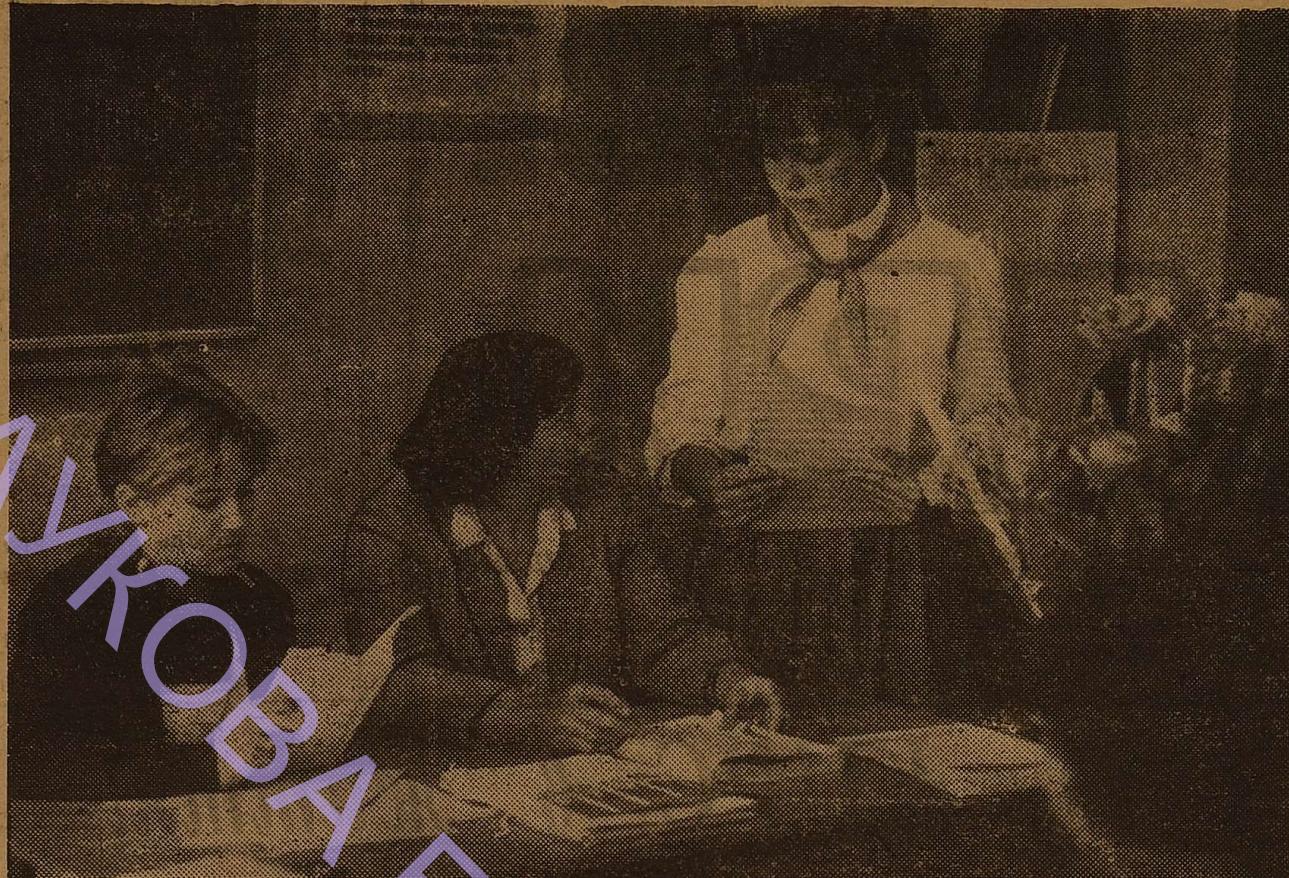
складу ансамблю входять Ігор Новиков (III курс хімфаку), Світлана Ледікова (IV курс мехмату), Ярослав Полажинець (II курс РГФ) і Лариса Гончарук, лаборант кафедри педагогіки.

Окрім участі в конкурсі, ансамбль розраховує дати декілька концертів для болгарських трудящих.

Процяючись, ми бажаємо нашому ансамблю найкращих успіхів.

Ще одні партійні збори відбулися на мехматі. Правильні слова говорили комуністи про необхідність передбови стилю діяльності всього колективу факультету. Залишастися побажати, щоб принципова критика недоліків не залишалася бурею в стіках води. Редакція «ЗНК» має намір через деякий час розповісти своїм читачам, як реалізуються на мехматі рішення, прийняті комуністами на цих зборах.

В. ПЯТОВ,
заступник секретаря
партійного бюро
з ідеологічної роботи.

На знімку: учениці Катя Панасюк (СШ № 119) і Галина Процак (СШ № 2) складають іспит з організації піонерської роботи викладачеві кафедри педагогіки ОДУ Марії Анатоліївні Байдан.

Фото І. Москаленка.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

Одинадцять із шістнадцяти університетських спеціальностей в ОДУ прямо орієнтовані на забезпечення кадрами сфери народної освіти, а з нового учowego року почне діяти педагогічне відділення. Випускники 8 з 9 факультетів направляються працювати в школу. В школі і ПТУ університет щороку направляє майже 60% своїх випускників. Тільки за минулу 11 п'ятирічку школи і ПТУ одержали з Одеського університету майже 3 тисячі спеціалістів. Проте необхідно сказати, що тільки трохи більше половини випускників ОДУ залишаються працювати в школах. Однією з основних причин цього явища є погана підготовка багатьох з них до роботи в школі. Мається на увазі недостатня турбота про формування професійного покликання народного вчителя, про виховання тих якостей його особистості, які є визначальними для успішної педагогічної діяльності.

Головним недоліком у формуванні учителя в університетах взагалі, а в ОДУ зокрема, є погана орієнтація навчально-виховного процесу на професійно-педагогічне виховання вчителя. Наш студент орієнтується бути спеціалістом з історії, філології, математики, фізики, хімії, а те, що він має бути вчителем — ніби саме собою розумілось і було десь на другому плані. Тому у студентів виникає враження, що вони будуть спеціалістами з певного профілю, а про професію вчителя мало хто думав. На предмети психолого-педагогічного циклу, педагогічну практику значна частина студентів дивилася, як на щось побічне, другорядне. Так, дослідження професора І. І. Кобиляцького показали, що тільки 25—30 процентів старшокурсників педагогічних факультетів думали стати вчителями, та ще й бажано в місті, а не в селі.

Тому однією з головних функцій університету сьогодні і найближчим часом є поліпшення професіонально-педагогічної підготовки майбутніх вчителів. Це складна, комплексна проблема, для вирішення якої потрібна широка система додаткових заходів.

Далі доповідача зупинився на основних напрямах докорінно-

24—25 квітня цього року в Одесському держуніверситеті була проведена науково-методична конференція «Шляхи удосконалення підготовки педагогічних кадрів в університеті у світлі рішень ХХVII з'їзду КПРС і вимог реформи школи».

На пленарному засіданні з основою доповідю виступив проректор, професор Лев Олександрович Ануфрієв.

В роботі конференції взяв участь і виступив віцепрезидент АПН СРСР, академік Юрій Костянтинович Бабанський, який виклав перед слухачами теоретичні і методологічні проблеми здійснення реформи школи у світлі рішень ХХVII з'їзду КПРС.

Академік Ю. К. Бабанський мав також зустрічі з викладачами університету, і вчителями одеських шкіл, відвідав деякі навчальні заклади міста і області, поділився своїми враженнями з нашим кореспондентом.

Пропонуємо читачам фрагменти доповіді професора Л. О. Ануфрієва.

го поліпшення професіонально-педагогічної підготовки вчителів, які мають зайняти пріоритетне місце в діяльності університету по реалізації шкільної реформи. Це — рішуче змінення зв'язків університету з загальноосвітніми школами, органами освіти і профтехосвіті.

Зарах ОДУ підтримує зв'язки з 48 школами міста Одеси. До цього слід додати три ПТУ, три технікума і три середніх училища. Проте ні з боку університету, ні з боку шкіл немає вдоволення від цієї роботи. Чи не основною причиною такого становища є заформалізованість наших взаємних стосунків.

Метою наших зв'язків має бути вивчення досвіду шкіл, надання їм практичної допомоги, залучення до навчання в університеті найбільш здібної учнівської молоді, розвиток цільової підготовки вчителів, підвищення їх кваліфікації, залучення їх до наукової діяльності університету. Результатом справою слід вважати створення в базових школах філіалів кафедр.

Між іншим, приклади такої співдружності у нас є. Це — школа № 119. Плідні зв'язки налагоджені також з Жовтневим учибо-виробничим комбінатом, в якому університе-

СТАЛИ ВОЖАТИМИ

Серед професій, якими оволодівають старшокласники в навчально-виробничому комбінаті Жовтневого району, з'явилася ще одна — організатор піонерської роботи. Це відділення було створене два роки тому у співробітництві з кафедрою педагогіки Одеського університету. На кафедрі була розроблена програма «Теорія і методика піонерської і комсомольської роботи». Заняття проводила викладачка кафедри педагогіки М. А. Байдан.

— Дворічний курс занять на відділенні зайняв майже 700 годин. Студентам молодших курсів університету аналігічний курс читається 18 годин, — розповідає Марія Анатоліївна. — Школярі вивчали теорію, проходили практику в школі, в шкільних і приміських піонерських таборах. На заняттях програвалися, а потім проводилися в школах піонерські збори, лінійки, політінформації, усні журнали. Кафедра для старшокласників звично аудиторією під час заняття, навчалися вони і на кафедрі психології. З метою профорієнта-

ції учні відвідали основні підрозділи університету, зустрічались з провідними викладачами.

Майже 80 старшокласників з одеських середніх школ №№ 9, 43, 52, 68, 107, 117, 119 успішно склали екзамени і отримають кваліфікаційне свідоцтво організаторів піонерської роботи. Більшість наших слухачів переконалися в своєму піонерському зватті і після закінчення школи мають намір вступати до університету.

— В цьому році ми набираємо на відділення організаторів піонерської роботи 50 чоловік, — говорить директор УВК Я. Г. Мостовой. — Набір буде конкурсний, з урахуванням рекомендацій класного керівника, і комсомольської організації, оцінок, результатів співбесід. Ми вважаємо, що така форма співробітництва університету з учибо-виробничим комбінатом своєчасна і перспективна. Вона дозволяє вирішити поставлене реформою школи завдання підготовки абитуруєнтів для педагогічних спеціальностей.

І. КУЗНЕЦОВА.

ЩО ДАЛА НАМ ПЕДПРАКТИКА?

Закінчилась ознайомча практика першокурсників в школах міста. Як склались відносини студентів із школярами, з учителями, чи викликала ця практика поширення інтересу до професії учителя, що взяли

ТВОЯ ОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПРОФЕСІЯ

На пленарному засіданні з основою доповідю виступив проректор, професор Лев Олександрович Ануфрієв.

В роботі конференції взяв участь і виступив віцепрезидент АПН СРСР, академік Юрій Костянтинович Бабанський, який виклав перед слухачами теоретичні і методологічні проблеми здійснення реформи школи у світлі рішень ХХVII з'їзду КПРС.

Академік Ю. К. Бабанський мав також зустрічі з викладачами університету, і вчителями одеських шкіл, відвідав деякі навчальні заклади міста і області, поділився своїми враженнями з нашим кореспондентом.

Пропонуємо читачам фрагменти доповіді професора Л. О. Ануфрієва.

том готуються організатори піонерської роботи.

Слід переглянути й поновити зміст освіти майбутніх вчителів, злагати його актуальну для школи тематику, збільшити обсяг і поліпшити викладання психолого-педагогичних дисциплін.

Характеризуючи цей напрямок, доповідач підкреслив необхідність підвищення ролі загальнотеоретичних кафедр у формуванні професійних якостей майбутніх спеціалістів.

Розвиток школи настійно вимагає більш ранньої професійлізації підготовки вчителів, орієнтації всього навчально-виховного процесу на формування знань, вмінь, навичок, які визначають педагогічну культуру вчителя.

Для успішного вирішення цього завдання нам не обійтись без залучення хороших спеціалістів, тобто кращих шкільних вчителів до викладання в університеті окремих методик. Адже в університеті майже третина викладачів методики на факультетах не має ні досвіду роботи в школах, ні навіть у вузі.

Третій напрямок — це корінне поліпшення практичної підготовки вчителів. Це організація безперервної педагогічної практики на протязі всього періоду навчання.

перших курсів з вказаних спеціальностей, а на історичному факультеті — II і III курсів побували в школах на таїві практиці.

Доповідач відзначив, що університет повинен сміливше організовувати і проводити педпрактику студентів у сільських школах, де є справжні майстри своєї справи.

Значну увагу було приділено у доповіді проблемам якісного комплектування складу студентів, залучення до університету добре підготовленої молоді.

З цією метою необхідно підняти дієвість професійної орієнтації. Слід звернути також увагу на необхідність залучати на педагогічні спеціальності звільнених в запас військовослужбовців.

Важливим питанням вважається необхідність удосконалення організаційної структури і діяльності навчальних підрозділів університету, відповідальних за підготовку вчителів і викладачів.

Мова йде перш за все про змінення і розвиток наших кафедр педагогіки і психології. На всіх чекає серйозна робота в зв'язку з необхідністю реалізації рішення Міністерства СРСР про створення в університетах педагогічного відділення, яке покликане спеціалізувати підготовку педагогічних кадрів.

На закінчення доповідач сказав: підсумовуючи роздуми про поліпшення професійно-педагогічної підготовки вчителів, треба підкреслити, що у нас ще немає готових рецептів для вирішення назрілих проблем. Зате головне — відібрати все краще і найбільш доцільне для того, щоб можна було використати його в практичній роботі.

Редакція «ЗНК» попросила студентів 1-ї групи фізфаку, які проходили педпрактику в 117-й школі, розповісти, що їм дала ця практика.

До редакції також надійшли пропозиції, які піднімає проблеми ставлення до педпрактики з боку студентів і школи.

Друкуюмо ці матеріали. Юрій Димов, староста 1-ї групи; I курс фізфаку:

Сама ідея того, що ми повинні з перших курсів відвідувати заняття в школі, мені подобається. Педпрактика багато що дас. Так, ми ознайомилися з класною і шкільною документацією, спостерігали роботу вчителів і мали змогу подивитися на себе іншими очима. Але я вважаю, що не треба посыпати в школу студентів, які не мають хоча б мінімальних знань з педагогіки.

Ольга Петренко: Вважаю, що нам, як майбутнім педагогам, педпрактика дуже допомогла. Добре, що вже на першому курсі ми вічнавіч зіткнулися зі своєю майбутньою професією. І якщо не всі з нас відчувають, яка відповідальність лежить на плечі, то після педпрактики всі зрозуміли, що стати хорошим вчителем нелегко.

АНКЕТА: ШКОЛА МОЛОДИХ

Кафедра педагогіки, кабінет педагогічної майстерності ОДУ провели педагогічну олімпіаду, в якій взяли участь студенти IV курсів різних факультетів. Під час одного з турів олімпіади студентам запропонували заповнити анкету. Ось як відповіли на її запитання деякі з учасників олімпіади.

ПИТАННЯ ПЕРШЕ. Пофантазуйте на тему: «Школа молодих» (Про експериментальну школу, де і вчителі, і завуч, і директор теж не вийшли з комсомольського віку. Уявіть себе директором такої школи).

ФЛОРА ДЗЕНГЛЮК, IV курс хімфаку:

— Перш за все, в такому педагогичному колективі погине на панувати дружба. Оскільки всі педагоги приблизно одного віку, тіхні погляди на життя до деякої міри будуть однаковими. Я була б дуже рада потрапити працювати в таку школу. В ній з перших днів роботи можна вивчити всі свої здібності. А посаду директора в такій школі я взагалі відмінила б. На мою думку, він буде більше непотрібний. Адже керувати своїми ровесниками важко та й дружба між підлеглими і директором навряд чи можлива.

ПИТАННЯ ДРУГЕ. Чому серед молоді професія вчителя вважається непрестижною?

ГЕОРГІЙ СУПРУНЮК, IV курс хімфаку:

— Трохи дивне запитання. Мені здається, що престижних професій не так вже й багато. Є приклади, коли професія була престижною якісній час (можна сказати, популярною), а потім перестає бути такою. А взагалі — треба вести роботу по підняттю престижності професії вчителя, вести профорієнтаційну агітацію серед молоді. Треба поліпшити і умови праці педагога.

Зараз партія і уряд накреслили цілий ряд заходів для підвищення умов праці педагога в з'язку з новими вимогами, які пред'явлюються школі. Але це справа не одного дня, і популярність професії учителя так швидко не зросте, як нам хотілося б. Учні ще в школі спостерігають за працею вчителя, мабуть, тоді і виникає у них відчуття, що ця праця не-

престижна. Вони розуміють, що день у педагога не нормований, що залишається мало часу на особисті справи, бачать, що вчитель завжди чимось заклопотаний, нервувє. Дається взнаки тут і те, що вчителі самі часом не підтримують престиж своєї професії. Адже деякі з них бувають нехайними, слабо знають свій предмет.

ПИТАННЯ ТРЕТЬЕ. Що із довіду власних шкільних вчителів ви хотіли б запозичити для своєї майбутньої діяльності? А що, на вашу думку, застаріло в сучасній школі?

ГАЛИНА МАРЧУК, IV курс ГГФ:

— Мені здається, що не дуже багато можна запозичити з досвіду моїх шкільних вчителів. Хоч вже тоді багато хто з них використовував і ТЗН, і нові форми та методи. Але все це не завжди давало бажані результати, той «ефект», на який розраховували. Як географ, я б широко застосувала таку форму роботи, як практичні заняття для всіх класів — екскурсії, наприклад. Адже учні повинні віч-на-віч зустрічатися з дійсністю, яка нас оточує. Ця учні 8—9 класів я б запровадила екскурсії на виробництво, для п'ятикласників — на природу, для учнів шостого класу — поїздки в планетарій, сьомого — поїздки за місто. Можна використати лекційно-семінарську форму навчання для учнів старших класів. Це викликає загальний інтерес. Для учнів молодших і середніх класів треба демонструвати фільми, діафільми, показувати слайди. Треба намагатися використовувати більше фактичного матеріалу. Необхідно вести географічний гурток. На мою думку, настав час переходу від комплексного уроку до якихось більш цікавих форм навчання.

ПАРТІЯ НЕВТОМНО ПІКЛУВАТИМЕТЬСЯ ПРО ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ, ПРО ЗМІЦНЕННЯ І РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ ВСІЄЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.

(Із Програми Комуністичної партії Радянського Союзу).

МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ

13 травня відбулися традиційні Мечниковські читання, присвячені 121-й річниці заснування університету. Відкриваючи урочисте засідання вченого ради, ректор ОДУ професор В. В. Сердюк відзначив, що нинішнє покоління вчених прагне примножити славні наукові традиції Одеського університету. Сьогодні університетський колектив наполегливо працює над втіленням в життя рішення ХХVII з'їзду КПРС. Взято підвищенні соціалістичні зобов'язання, які передбають виконання науково-дослідних робіт на суму 10 мільйонів крб. і широке впровадження наукових розробок. Зросте кількість науково-дослідних робіт, що мають задовільнити потреби міста і області. Університет взяв курс на цільову підготовку спеціалістів. Більше випускників буде готуватися з урахуванням конкретних потреб промисловості, науки, різних галузей.

зей народного господарства. В цій п'ятирічці буде розширенна матеріальна база університету. В стадії розробки знаходитьться проект нового приміщення наукової бібліотеки, будівництво якого передбачається вести в Приморському районі. Вже є проект зміцнювання традицій Одеського університету. Сьогодні університетський колектив наполегливо працює над втіленням в життя рішення ХХVII з'їзду КПРС. Взято підвищенні соціалістичні зобов'язання, які передбають виконання науково-дослідних робіт на суму 10 мільйонів крб. і широке впровадження наукових розробок. Зросте кількість науково-дослідних робіт, що мають задовільнити потреби міста і області. Університет взяв курс на цільову підготовку спеціалістів. Більше випускників буде готуватися з урахуванням конкретних потреб промисловості, науки, різних галузей.

В. БЕЛОВА.

ЧИ ПАСИВНА «ПАСИВНА» ПЕДПРАКТИКА?

Більшість моїх однокурсників поставилась до педпрактики з усюю відповідальністю. Ми придумали для своїх класів безліч цікавих спрощень, були впевнені, що справимось. І дійсно, в деяких класах студенти змогли проявити себе у повній мірі.

Але таких студентів-щасливців можна перерахувати по пальцях. Чому? Студенти вважають, що в цьому винні класні керівники: для однієї групи вся педагогічна практика полягала в тому, що вона ходила до учнів додому, щоб дізнатися про причину відсутності їх у школі; інша група три рази приходила до школи з хімічними реактивами, але класний керівник не

спромоглася залишити школярів на якусь годину після заняття. Таких невеселих приладів чимало.

Та найбільш мене турбувє те, що не у всіх студентів вистачило наполегливості відліти в життя хоча б частку того, що хотілося зробити. Декому на відміну від сподобалася така форма педпрактики: тебе не кваплять, нічого не вимагають — от і добре. Були серед нас і такі, що появлялись у школі ніби випадково.

Отже, вважаю невірним поняття «пасивна практика», адже вона вимагає від нас творчості і активності.

Т. КУЛИК,
студентка I курсу
хімічного факультету.

Повинні пам'ятати, що найголовнішим на уроці має бути засвоєння сучасного матеріалу. Яким було вивчення нового матеріалу, чи засвоїли учні основні поняття, чи набули нових навичок, чи викликає новий матеріал інтерес у учнів, з якою увагою сприймався —

ось головні критерії ефективності уроку. Методичні аспекти мають органічно входити в побудову уроку, якийсь з них обов'язково вдало спрацює. Необхідно долати методичний формалізм і не вимагати від учителя використання на уроці всіх методичних вказівок разом. Це і не розумно, і не реально.

Академія педагогічних наук СРСР підтримує ідею розширення можливостей вчителя у виборі оптимальних форм і методів навчання. Але учитель повинен вміти обґрунтovувати свій метод викладання. Основним критерієм оптимальності педагогічного методу має бути забезпечення пізнавальної активності учнів і засвоєння ними навчального матеріалу.

Академія педагогічних наук підтримує досвід таких вчителів-новаторів, як Щетинін, Шаталов, Ільїн та інші, поширюючи цей досвід і вважає, що питання застосування різних методик треба вирішувати без адміністрування, тобто вчитель сам повинен визначити, де і наскільки можна застосувати накопичений педагогічний досвід.

Багато проблем реформи школи ще не знайшли свого відображення в психологічно-педагогічній літературі, недостатньо ефективно вирішуються вони на практиці. Зокрема, ідея оптимізації навчального процесу ввійшла в підручник з педагогіки, за яким готовують майбутніх учителів, лише в 1983 році. В деяких вузах читаються спецкурси з оптимізації уроку.

Вчитель намагається все це поєднувати, а інспектор, що прийшов з перевіркою, часто оцінює урок так: це було і це теж було, отже урок пройшов на сучасному рівні. Але і вчитель, і інспектор

Абітурієнт-86

ПРИОРИТЕТ — ПЕДАГОГІЧНИМ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМ

Незабаром міне місяць, як розпочала свою роботу приймальна комісія університету. Отже, які прогнози стосовно абітурієнта-86? З таким питанням наш кореспондент звернувся до відповідального секретаря приймальної комісії доцента Вячеслава Михайловича Євтухова.

— Як відомо, квітень — травень — це пора прийому заяв на перший потік заочного і вечірнього навчання, — сказав наш співрозмовник. — Перші результати свідчать, що нинішній рік особливо не відрізняється від року минулого. Як і завжди за кількістю поданих заяв на заочне і вечірнє відділення попереду йдуть юрфак (65), істфак (14), біофак (22), філфак — 13, далі РГФ і ГГФ — по 10 абітурієнтів. На мехмат, хімфак і фізфак поки ще не подано жодної заяви.

Що стосується заочного відділення, то в якій мірі таке становище є наслідком того, що до цього часу обласний відділ народної освіти, який повинен контролювати роботу районних відділів народної освіти, тримав поза увагою питання добору кандидатів для навчання на заочному та вечірньому відділеннях університету.

Після наради, яка нещодавно відбулася в облно, хочеться сподіватися, що найближчим часом відбудеться зміни на краще.

Водночас слід зазначити, що вказані факультети теж несуть свою долю відповідальності за подібний стан справи. Бо, ніде правди діти, всі зусилля, за звичаєм, спрямовуються на стаціонар, тоді як заочне відділення забезпечується самопливом.

— Будь ласка, декілька слів про педагогічні спеціальності і які заходи проведені в університеті з метою набору якісного контингенту для підготовки майбутніх вчителів.

— Як показала нарада в облно, про яку я щойно говорив, в районних відділах народної освіти зацікавлені в цільовій підготовці вчителів для школи району. Цьому в значній мірі сприяють і ті пільги, які передбачені новими Правилами прийому до університету. Зокрема, перевагами при вступі будуть користуватися особи, які працюють в сільських школах після закінчення педагогічних училищ, тобто мають середню спеціальну освіту.

Для того, щоб поступити на заочне відділення, таким абітурієнтом, які мають не менше 1 року практичного стажу, будуть користуватися особи, які працюють в сільських школах після закінчення педагогічних училищ, тобто мають середню спеціальну освіту.

В липні розпочнуться співбесіди з абітурієнтами, які по дадуть документи на стаціонар. До абітурієнтів цієї категорії вимоги дещо підвищені. Про все це докладно говорилося у відповідях на залінні питання абітурієнтів, які 27 квітня в заключному день тижня відкритих дверей, заповнили Велику хімічну аудиторію. З абітурієнтами зустрічався проректор з навчально-методичної роботи професор Л. О. Ануфрієв.

На закінчення хотів би сказати, що приймальна комісія повністю готова до напруженій і відповідальної роботи. Важливо, щоб деканати теж доклали відповідних зусиль, бо без їх активної допомоги навряд чи можна розрахувати на якісне виконання плану прийому нового поповнення.

Бесіду вів
М. ЩЕРБАНЬ.

УЧИТЕЛЬ

ТВОРЧІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ

Під час зустрічей з викладачами, вчителями і студентами, Юрій Костянтинович Бабанський торкнувся багатьох теоретичних і практичних питань педагогіки.

Академік Бабанський, зокрема, відзначив, що в Одесі проводиться плідна робота щодо оптимізації учебного процесу, обласний інститут підвищує кваліфікації вчителів видає корисну методичну літературу, в Академію педагогічних наук надходять гострі зауваження і конкретні пропозиції від учителів Одесі і області.

Курс на прискорення, прийнятий ХХVII з'їздом КПРС, передбачає і розвиток народної освіти. Разом з наукою освіта стає сьогодні продуктивною силою суспільства. Школа і вуз повинні виховувати творчу освітність із загостреним почуттям відповідальності.

На з'їзді було відзначено, що темпи реалізації реформи середньої школи не можуть нас задоволити. В Одеському університеті розроблена перша в країні комплексна програма «Реформа» — дуже цінне починання загальнодержавного значення. Щоправда, ця програма потребує поглиблення щодо реалізації завдань шкільної реформи.

Потребує поліпшення якість навчальних програм і методичних посібників. Програми минулих років перевантажені дубор

НА ПРИЗ ГАЗЕТИ «ЗНК»

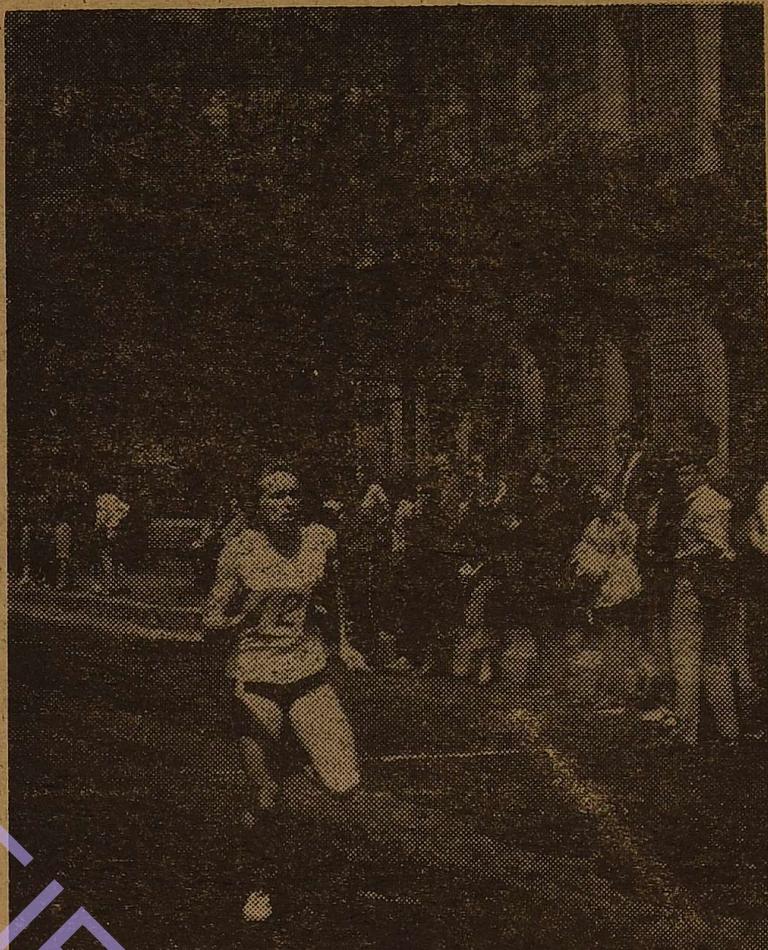

Той травневий день видається на замовлення. Легкі хмаринки білого духмяного бузку лягли на тло синього неба. I радісне сонце виблискувало на дзеркальний поверхні переходного кубка, який ось уже II-й рік підряд за традицією мав бути врученій команді, яка зуміє посісти перше місце в легкоатлетичній естафеті на приз університетської газети «За наукові кадри».

Після урочистого покладання живих квітів до монументу викладачів і студентів університету, які загинули на фронтах Великої Вітчизняної війни, розпочався традиційний забіг.

В естафеті взяли участь команди всіх дев'яти факультетів.

Команда біологічного факультету — переможниця минулого року — поступилася прizом місцем, і переходний кубок та грамота були вручені команді юридичного факультету. Друге місце посіли студе-

нти геологи, третє — мехматиці. Далі місця розподілилися в такому порядку: фізичний, філологічний, біологічний, історичний, хімічний та факультет РГФ.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНА ЕСТАФЕТА

Давня і добра традиція проводити напередодні Дня Перемоги естафету на першість навчальних закладів Центрального району міста Одеси, вже нараховує понад 20 років.

Розповідає один з організаторів естафети старший викладач кафедри фізичного виховання Одеського медінституту ім. М. І. Пирогова Олександр Григорович Кривошев:

— В естафеті цього року, яка відбулася 8 травня, взяли участь 13 шкільних команд, 8 команд середніх навчальних закладів і 9 команд вузів району.

Комітет комсомолу університету, комітет ДТСААФ, військова кафедра і кафедра ЦО і медичної підготовки провели чергове військово-спортивне свято «Перемога-41», присвячене річниці Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

За два тижні до початку свята рада з військово-патріотичного виховання та оборонно-масової роботи ОДУ розробила положення про проведення свята. Ряд факультетів добре підготував коман-

ну. Це — 500 учасників. Маршрут довжиною 3500 м був розрахований на 10 етапів.

Урочисте відкриття естафети відбулося 8-го пам'ятника загиблим медикам. Представники адміністрації медичного інституту, почесні гости — ветерани Великої Вітчизняної війни, пionери поклали квіти до підніжжя пам'ятника.

В спортивному святі взяли участь секретар Центрального району комсомолу В. Левчук, відповідальний секретар Центрального райвіконокому О. Куд-

ди до змагань і успішно виступив у військово-прикладному багатоборстві.

«ПЕРЕМОГА-41»

На жаль, команди мехмату, факультету РГФ і юрфаку показали результати значно нижчі своїх можливостей. Вони не виставили команд з деяких видів спорту. Команда юрфаку,

неодноразовий переможець цих змагань в минулі роки, на приклад, виставила учасників лише з 3 видів змагань.

На конкурс стінгазет, присвячений річниці Перемоги, не представили своїх стіннівок юрфак і РГФ.

Переможцями військово-спортивного свята «Перемога-41» стали збірна команда історичного факультету. Друге і третє місця поділили команди фізичного та біологічного факультетів.

Л. СЕРПЕНЬ.

ского Союза. 25 февраля 1986 года. — М.: Политиздат, 1986 г. — 127 с.

6. Мазаева Е. Б., Паточкин В. Ф., В. И. Ленин о воспитании коммунистической морали. — Харьков: Вища школа. Издательство при Харьковском университете, 1983. — 167 с.

7. Активная жизненная позиция молодежи: Некоторые аспекты нравственного воспитания (Сост. Д. В. Шульдин) — М.: Молодая гвардия, 1980 г. — 205 с.

8. Ганжин В. Т., Колясников И. Н. Активность жизненной позиции и система нравственных качеств личности; Вестн. Московского университета. Серия 7. Философия. — 1978 г. № 6. — с. 58—67.

9. Гусейнов А. А. Золотое правило нравственности. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: Молодая гвардия, 1982 г. — 208 с.

ОГОЛОШЕННЯ
У книжковому кіоску в головному корпусі університету ви можете своєчасно зробити замовлення на книжки 1987 року видання за тематичними планами видавництва «Наукова думка», «Вища школа», «Техніка», «Хімія», «Просвіщення», «Вища школа», «Агропроміздат», «Реклама», «Малі». Кіоск О. ГУЛІНСЬКА.

— (Університет молодого марксиста).

10. Ефимов В. Т. Формирование активной жизненной позиции — цель нравственного воспитания. — М.: Мысль, 1977 г. — 166 с.

11. Жигитенев В. А. Гражданственность позиции: советский молодой человек: социально-нравственные черты, проблемы воспитания. — М.: Молодая гвардия, 1980 г. — 184 с.

12. Жить достойно: Проблемы нравственного воспитания молодежи (В. Т. Лисовский, В. Г. Иванов, Д. А. Гранин и др.) — 2-е изд., доп. — М.: Политиздат, 1984. — 223 с.

13. Игнатовский Л. И. Нравственное самовоспитание личности в условиях развитого социализма. — М.: Высшая школа, 1979. — 135 с.

Л. СЕРПЕНЬ,
співробітник НВ ОДУ.

НА ДОПОМОГУ НАСТАВНИКОВІ

Рекомендована література до політінформації на тему: «ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ — НАВІЖАВЛІВШЕ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ!».

1. Ленін В. И. О коммунистической нравственности. — 3-е издание, доп. — М.: Политиздат, 1985. — 286 с.

2. КПСС о формировании нового человека: Сб. док. и материалов (1965—1981). — 2-е изд., доп. — М.: Политиздат, 1982. — 687 с.

3. Программа Коммунистической партии Советского Союза: Новая редакция: Принята XXVII съездом КПСС. — М.: Политиздат, 1986. — 80 с.

4. Основные направления экономического и социального развития СССР на 1986—1990 годы и на период до 2000 года. М.: Политиздат, 1986. — 95 с.

5. Горбачев М. С. Политический доклад Центрального Комитета КПСС XXVII съезду Коммунистической партии Совет-

пишіть нам:

270000, Одеса-Центр, вул.
Петра Великого, 2, держунівер-
ситет, редакція газети «За нау-
кові кадри».

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкомов и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

ЗАХОДТЬТЕ:

Одеса, вул. Пітра Великого, 2,
3-й поверх, кімната 86

дзвоніть:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

З КОГО РОБИТИ ЖИТТЯ

Знову і знову перечитуючи Політичну доповідь М. С. Горбачова, багато хто з нас, першокурсників, напевне, задумувався: «А яким же повинен бути справжній комуніст? І як стати справжньою людиною, як домогтися того, щоб приносити користь суспільству, як навчитись жити повноцінним життям?» І в цьому дуже велику, можна сказати, вирішальну роль грє хороший приклад старшого товариша. Впевнена, що не помилюється, якщо в числі людей, на яких ми, першокурсники, стараємося бути схожими у всьому, думку яких ми цінуємо найбільше, я назову Олену Петрівну Муратчеву. Вона доцент кафед-

ри історії КПРС. Ось уже другий семестр двічі на тиждень зустрічаємося ми з нею на лекціях і семінарських заняттях, і кожен раз, коли Олена Петрівна входить в аудиторію, відчуваєш, що мимовільно підтягуєшся.

Бути схожою на нашу наставницю — потаємна мрія кожного з нас, і я впевнена, що кожен як життєвий орієнтир сприймає слова, з якими часто звертається до нас Олена Петрівна: «Всі повинні стати агітаторами, щоб нести в маси слово партії».

Т. РЯБЕНЬКА,
студентка 1 курсу
філфаку, слухачка ШМЖ.

ГІДНА ЗМІНА

Рада ветеранів ОДУ регулярно організовує лекції та екскурсії для ветеранів праці Одеського держуніверситету. Ми з великим задоволенням і користю для себе слухали наших кваліфікованих професорів і доцентів О. Г. Лобунця, С. І. Апатова, І. М. Дузя, В. А. Кухаренко, Є. Н. Крамера, М. Ю. Раковського та інших. Тема «Міжнародне становище» завжди викликає великий інтерес нашої аудиторії.

За проханням ветеранів наше останнє засідання кафедра історії КПРС направила доцента Володимира Георгійовича Пищемуха, який висвітив проблеми непростого становища в світі.

Для характеристики відношення радянських людей до подій, які відбуваються у внутрішньому та міжнародному житті, він дуже вдало використав аналогію з відомим твором К. Г. Паустовського «Час великих сподівань».

Лектор відмінно володіє мовою, говорить яскраво і образно, матеріал лекції добре підібрано, політично вивірено і точно досягає цілі. Тому ми відзначали за необхідне на сторінках газети «За наукові кадри» подякувати В. Г. Пищемусі за відмінну лекцію і висловити своє задоволення тим, що нам, ветеранам, прийшла надійна зміна!

За дорученням колишніх викладачів університету О. СТЕПАНОВА, член ради ветеранів праці.

ПАЛІТУРНИЦІ

Не знаю кращої наслоди, аніж спілкування з улюбленою книгою. Та книжки, як і люди, теж непомітно старіють. Здається, тільки вчора тримав у руках знайомий томик, а сьогодні в бібліотеці чую відому: «Книжка відсутня, на реставрації».

Реставрація для книги, що лікуються для людини. І там, і тут повинен бути досвідчений лікар. З такими добрями лікарями книжок щою познайомився у палітурній майстерні наукової бібліотеки університету.

Юлія Вікторівна Комакова, Любов Куприянівна Беловодова і їх учениця Ганна Слободченко.

Юлія Вікторівна в 1947 році закінчила ремісниче училище поліграфісти в Одесі. Між тим, навчалася з Любов'ю Куприянівною в одній групі.

Працювати довелося на Одеській конвертно-блівій фабриці (зраза фабрика офсетного дру-

ку), в університетській друкарні «Вища школа», в Одесій міській типографії. І ось понад одинадцять років вона разом з Любов'ю Куприянівною працює палітурницею

Щоб мати уяву, що таке реставрація книги, яку можна будо б з усіх показників списати як непридатну до користування, потрібно хоч раз в житті подивитися на роботу Юлії Вікторівни.

— Скільки ж книжок ви можете відремонтувати протягом року? — питаю з цікавістю.

— Не менше 800, до 1000.

Ось що може зробити колектив із трьох чоловік. Люди, про існування яких ми навіть не підозрюємо, майстерно роблять свою нелегку роботу. Даайте сердечно подякуємо їм за радість, яку вони дарують нам, повертаючи до життя цінні та рідкісні видання.

А. АНАНЬЄВ.

РЕПЛІКА

УВАГА, КОНКУРС!

6.50, 7.55, 8.30, 10.00, 10.25, 11.10, 12.50, 13.50, 16.00, 16.25.

Перший тур — для всіх бажаючих.

— Щоб це означало?

Другий тур — для тих, хто визначив, що вище наведено одночасні показання електричних і електронних годинників в навчальному корпусі на Пролетарському бульварі.

— Які показання були єдиними в момент їх фіксації?

— Що собі думає служба АГЧ?

Переможець нагороджується за рахунок фонду матеріального заохочення проектора по АГЧ.

В. ЛАНТОВ.